

REFLEXIONS
AL VOLTANT DE
L'ASSEMBLEA

EN QUÈ NO DEURIA CONVERTIR-SE L'ASSEMBLEA DE CLASSE

- L'hora de Tutoria on predomina la paraula de la mestra sobre l'alumnat.
- En un Jutjat, on es fan judicis públics (a qui li agradaria que es fera un judici públic sobre la seua actuació?)¹
- Evitar posar en primer lloc i permanentment els conflictes, abans positivem les relacions.
- En el lloc on s'elaboren els càstigs, fent hi participar a l'alumnat d'aquesta responsabilitat (quan mai serà el mestre castigat). Millor, si és el lloc on es parle de resarcir, reparar el mal fet.
- En parauleria que sols es compleix si li interessa a la mestra.
- Hem d'evitar els missatges ocults
 - o “No m'interessa la teua participació si no és per llevar-me feina: Responsabilitats a la classe”². No es tracta d'entendre els càrrecs com a mecanismes de creació d'hàbits, sinó com una manera d'apropiar-se de la vida de l'aula. La revisió del càrrec no serà si l'alumnat ha complert amb les seues obligacions, sinó si tots hem seguit els acords.
 - o Que es responsabilitzen d'una organització pensada per a nosaltres.
- Millor si l'assemblea s'utilitza per pensar sobre els espais de les classes i els horaris, per fer-se'ls seus. Ens adonarem que l'alumnat vol tenir el seu lloc (perquè els dóna seguretat, com a tots nosaltres).
- Una eina per al control del propi alumnat.

QUÈ PUC ESPERAR DE L'ASSEMBLEA.

- Ens porta a discutir què volen treballar i què no.

¹ Aquest va ser un argument per a mi l'inventar-me “Què té de bo”. Per un simple xiquet al que matxucaven assíduament a l'assemblea en el conegut “Felicito i Critico”. Poques felicitacions i moltes crítiques sobre el mateix alumne.

² No pot ser una responsabilitat de la delegada “APUNTAR ALS QUI PARLEN O FAN MALBÉ QUAN NO HI ÉS LA MESTRA O MESTRE”. Una amiga em contava que ara la seua neboda es trobava millor a la classe. Està en quart. Com que està millor enguany? - li preguntí- Sí perquè l'any passat era la delegada de la classe i una de les seues funcions (no sé si hi havia més), era apuntar a qui parlava quan no hi era la mestra. Ella és una persona molt responsable i complia a la perfecció amb la seua funció. Els companys i les companyes l'aïllaren.

Això no pot ser una funció de la delegada. Democratitzar l'aula és cedir poder a l'alumnat i el poder comporta responsabilitats (encara que hi ha gent que vol poder però no assumir les responsabilitats que d'ell es deriva). Si això no es té clar, si no es treballa no es podrien fer Projectes de treball, ni el mestre pot abandonar l'aula. No podem basar el treball del nostre alumnat sota la pressió policial de qui els vigila.

- Jugar amb l'horari en funció de les decisions setmanals o quinzenals preses a l'assemblea d'aula. "Les decisions col·lectives com un acte de responsabilitats i compromís facilita que l'alumnat treballi amb ritmes, activitats i responsabilitats diferents, facilita, per tant, una organització flexible dels horaris i dels espais.
- Ens dóna idea sobre la seua manera d'entendre l'aprenentatge i del treball a l'aula.
- Per a mi no té cap sentit l'assemblea si no serveix per fer més democràtica l'aula i per tant que siguin més lliures: a l'hora de proposar treball, festes, crítiques als mestres o al sistema.
- La mestra viu la seva pròpia seguretat, la seua autonomia i la seua participació a nivell d'escola de manera semblant a com l'alumnat la viuen a nivell d'aula i també d'escola. "De la mateixa manera que la classe és un sistema, també ho és l'escola. L'aprenentatge i la cooperació entre iguals a partir de la capacitat de generar projectes comuns d'una forma lliure i assequible permet la millora de la nostra pròpia autonomia professional. Si ens fem la pregunta "De qui és l'aula", ens hem fer un altra "De qui és l'escola". Pot ocórrer que vulgues fer un aula democràtica en una escola no democràtica perquè l'equip directiu ni s'ho planteja o ni l'interessa. Pot passar al contrari que en una escola que vol ser democràtica amb els components d'un claustre i dels propis pares i mares, el professorat no es plantege "Com de democràtica és la meua aula".
- Freinet deia que els valors no s'ensenyen: És viuen i es mostren. Si volem educar ciutadans per a la democràcia, l'han de viure i veure a l'escola.

GUIO PER A L'EXPOSICIÓ DE L'ASSEMBLEA DE CLASSE I DE L'ASSEMBLEA DE DELEGADES

Assemblea de Classe

1.- Vull fer més democràtica l'aula.

Mitjançant les assemblees podem democratitzar l'aula i l'escola?.
Un pas essencial per fer l'aula i l'escola més democràtica.

Al diccionari trobem una primera definició.

Assemblea: 1.- Aplec de persones reunides fonamentalment per a deliberar i, eventualment, per a prendre acords. 2.- Reunió de tots els components d'una societat, corporació,... que constitueix el màxim òrgan deliberant... 9.- **règim d'assemblea.** En la tipologia dels règims polítics democràtics règim que es caracteritza per un predomini absolut de la cambra representativa sobre el govern, reduït aquest al paper de simple comissionat seu.

2.- Que diferència trobe entre “assemblea de classe” i “Tutoria”

No podem confondre Tutoria de classe amb Assemblea de classe. En Tutoria la mestra és la tutora dels seus alumnes i tutoritza. A l'Assemblea, tots parteixen d'un pla d'igualtat, on la mestra és un membre més, tant en les propostes com en la utilització del temps i l'espai.

Com a tutor o tutora d'un alumne has de donar resposta als problemes o inquietuds d'àmbit individual o que afecta a determinades persones. I on les respostes donades no afecten a la vida de la classe. Tanmateix el tutor ha d'actuar com a comissionat de l'assemblea, aplicant els criteris en la resolució dels conflictes que en aquella s'han establert.

No podem pensar que qualsevol conflicte o tema pertany a l'àmbit de l'assemblea, segurament és funció de la tutoria. Així evitem que l'assemblea es buide de contingut i l'allunyem, al mateix temps, de ser un programa tipus “Tómbola”.

En alguna ocasió el conflicte sorgit entre l'alumnat pot convertir-se en tema de d'assemblea (màxim òrgan deliberant), extrapolant-lo com a tema de debat. I si es creu oportú arribar a acords acceptats per tots i totes.

Davant un conflicte d'insults, per exemple, és pot derivar com a tema: El respecte.
Davant un conflicte de “robatori” és pot tractar el tema de l'Honestedat.

3.-Què busque i què m' assegura l'assemblea?

- Participació de l'alumnat en les propostes de treball, d'organització i de convivència a l'aula
- Debats sobre les propostes.
- Que assumesquen com a propis els continguts que van a estudiar, si són propostes de treball (projectes de treball), així com el tipus de criteris per a l'organització a l'aula amb criteris, com el tipus de normes que ens són útils i necessàries per poder conviure, tanta gent diferent.
- Aconseguim que l'alumnat prenga decisions amb els altres.
- Aprèn a participar tant a nivell organitzatiu com decisor i és per això que fa que s'implique més, i que prenga responsabilitats en l'acte educatiu.

- La participació afavoreix el respecte a l'altre, l'acceptació de les diferències i dels conflictes

4.- Què temes tractar a l'assemblea de classe?

Primer cal respondre a una primera pregunta. Com de democràtica vull que siga la meua aula?

Després a unes altres. Per al meu plantejament educatiu, necessite l'assemblea de classe?. I En quins àmbits té sentit?. El que pensen els meus alumnes i el que volen fer és pot convertir en fet educatiu a la meua classe, o sols els temes que es proposen als llibres de text, per exemple?. Assumisc l'assemblea, i per tant les seues propostes i acords, com l'òrgan màxim de la classe?

Quina parcel·la del meu poder a la classe estic disposat a cedir a l'assemblea, on també jo forme part?

5.- Anotacions Prèvies

- ☞ En primer lloc cal dir que es fa necessari **preparar l'assemblea** com quan et prepares qualsevol tema d'àmbit curricular. Qualsevol activitat que no es prepara sol eixir mal i la sensació que deixa en totes, també en les mestres, és de que no serveix per a res.
- ☞ Cal que els debats i els **acords** queden **reflectits en un llibre d'actes**.
- ☞ Si el que és més important és l'assemblea en sí i les propostes que d'ella es deriven, depenent de les capacitats de l'alumnat que tenim, la mestra hauria de fer de **secretària** o no.
- ☞ Si un dels objectius de l'assemblea és que l'alumnat siga capaç de recollir i sintetitzar el que es parla hi, cal que siga rotatiu la funció de secretaria i la mestra dedique un temps a la seua classe per dotar d'eines a l'alumnat (esquemes, síntesis, resum...) que li puguen ajudar a realitzar bé eixa funció. Pot també preparar algun tipus de fitxa que organitze el mode **d'arreglar el que es diu a l'assemblea**. (Tot depèn de l'edat i de les pretensions. A més i més, es pot saber quan, atenent als objectius a assolir en primària. Aquesta és una funció de classe (no de l'assemblea de delegades)
- ☞ El paper de **moderador**, hauria de ser rotatori.
 1. Pot simplement donar la veu i fer respectar el torn de paraules.
 2. Pot a més, anar sintetitzant el que es va parlant de cada tema. Reconduir-lo quan les veus se'n van del tema que s'està tractant. Fer llegir al secretari com s'ha arreglat el

que s'ha discutit. Clarificar les propostes que es fan abans d'una votació si aquesta es fa necessària..

☞ La figura del **facilitador** (cedida per Paco Cascón). Ajuda al moderador.

1. Mesura el temps previ acord de l'assemblea (el que es determine per paraula)
2. Mesura la quantitat de vegades que un pren la paraula (en una assemblea poden determinar-se tres vegades per persona. Qui esgota les tres paraules ja no podrà parlar (*tres palets*))

6.- La Primera Assemblea de classe

Ordre del dia:

1- Constitució de l'assemblea.

- ☞ Què és i per a que ens ha de servir l'assemblea?
- ☞ Quines figures establim com a necessàries per a fer funcionar l'assemblea. Tipus de Rotació.
- ☞ Com determinem l'ordre del dia de cada assemblea.
- ☞ Temporalització

2.- Determinar el pla de treball per al curs 2001 -2002:

- Què Volem fer enguany? (Possibles Projectes de treball)
- Sobre què temes ens agradaria aprendre coses. (Possibles Projectes de Treball)

3.- Elecció dels nostres representants de classe.

- ☞ Funcions: què significa ser la persona representant de l'aula?
- ☞ Compromisos: Quines implicacions té per a la persona elegida?

3.- Demandes i preguntes.

7.- Un ordre del dia.

1- Lectura de l'acta anterior.

2.- Què te de bo³

3.- Assemblea de delegades⁴

4.- Projecte de treball

5.- Tema de debat⁵

6.- Precs i preguntes⁶.

8.- Problemes i dubtes.

☞ Totes les setmanes farem assemblea?

☞ I si l'alumnat no té interès? I si no li veiem trellat als punts fixes?

³ Cada setmana intentem veure les coses bones de cada company o companya. Al següent any (un cicle), aquest apartat pot canviar pel "**En què ha millorat**" respecte el curs passat

⁴ En aquest apartat la delegada conta el que s'ha viscut a l'assemblea de delegades, les propostes que des de les altres classes es fan, i arreplega propostes de la classe per a l'assemblea de delegades.

⁵ Tots els anteriors punts poden ser fixes. Si en aquesta assemblea algú proposa un tema a debatre, es col·loca. La persona que el proposa presenta el tema i el perquè cal discutir-ne. Si l'assemblea està d'acord s'aborda. El punt de canvi de responsabilitats s'ha de llevar e inventar-se altres mecanismes ("El responsable del dia", per exemple, com deia Inma). Així guanyem temps.

⁶ En precis i preguntes, és el lloc de Qüestions Personals, anuncis, diverses informacions. Si veiem que és rellevant i pot afectar a la classe, es preveu com a **tema de debat** en la pròxima assemblea. Si són qüestions personals, es recorden els acords de l'assemblea i es tracta en tutoria.

Assemblea de delegades

1.- Anotacions Prèvies.

- ☞ No pot suplir l'assemblea de classe (no s'ha de considerar una eina d'aprenentatge procedimental, sinó un àmbit de participació).
- ☞ S'ha de comptar en que hi ha classes que no fan assemblea de classe.
- ☞ Són representants de la seua classe però formen en sí mateix un grup amb vida pròpia.

9.- Carta d'inici

□ Què és l'assemblea de delegats i delegades?

És un òrgan format pels representants de cada aula de primària i de secundària. Per raons d'horari i de nombre de membres s'ha estimat fer dues assemblees diferents, una per cadascuna d'aquestes etapes educatives.

L'assemblea de Primària estarà formada per un delegat o delegada de cada aula, més Ismael Sanz que actuarà de coordinador de l'assemblea.

L'assemblea de Secundària estarà formada pels dos delegats o delegades de cada aula, més Lluçia Vallés que actuarà de coordinador.

□ Per a què una assemblea de delegats i delegades?

L'assemblea de delegats té dues tasques principals:

1. Ser la veu de l'alumnat:

- Portar les propostes de cada classe a les altres classes
- Portar les propostes de cada classe al Consell escolar.
- Vehicle d'informació dels diferents àmbits de l'escola cap a cada aula.

2. Ser element actiu i decisiu al Centre. Treball propi com a òrgan del col·legi:

- Per a cada any l'assemblea decidirà quin serà el pla de treball per al curs i quines activitats va a realitzar per a millorar la vida del nostre Centre.

□ Què significa ser delegada a la teua aula?

- Representar als teus companys als diferents àmbits de l'escola (assemblea de delegats, consell escolar, ...)

□ **Què implica ser delegat o delegada de la teua aula?**

- Assistir a l'assemblea de delegats:
Al cas de primària, tots els dijous cada 15 dies de 12 a 13 hores a partir del mes d'octubre.
Al cas de secundària, en la primera assemblea es decidirà el dia i la periodicitat de les reunions.
- Informar a l'assemblea de delegats les propostes de l'assemblea d'aula.
- Informar a l'assemblea d'aula de les propostes de les altres aules.
- Assumir responsabilitats del pla de treball de l'assemblea.
- L'alumnat del consell escolar formen part de l'assemblea de delegats i seran els encarregats de portar les propostes de l'assemblea al consell escolar i la informació del consell escolar a l'assemblea.

10.- PRIMERA ACTA

Assemblea de delegats i delegades de Primària

ACTA DE L'ASSEMBLEA del 4 d'octubre de 2001

Ordre del dia:

- 1.- Constitució de l'assemblea.
- 2.- Determinar el pla de treball per al curs 2001 -2002:
 - Què ens agradaria fer.
 - Com anem a fer-ho.
- 3.- Demandes i preguntes.

1.- Constitució de l'assemblea.

És constitueix l'assemblea de delegades i delegats del curs 2001-2002. Ens presentem totes i tots els membres que hi assisteixen, que són els següents:

NOM	Classe representada
	1r A
Guillem Lluch Vela	1r B
	1r C
Alexandre Pérez Salvador	2n A
Laura Ariño Torregrossa	2n B
Frederic Alex. Correia Da Silva	2n C
Simó Hervàs Cuallado	3r A
Mireia Martínez Selma	3r B
	3r C
Mireia Izquierdo Trenado	4t A
Maria Figuerola i Sòria	4t B
Sara Costa Martínez	4t C
	5é A
Anna Martínez Hernández	5é B
David Escamilla Garrido	5é C
Sergio Ortiz Nácher	6é A
Maria Morellá Cebrián	6é A
Anabel Carmona Naranjo	6é B
Vanesa Martín Poley	6é C

Coordina: Ismael Sanz i Vázquez

Ismael explica que l'assemblea de delegats té dues funcions:

- a) Representar als seus companys de classe.
 - b) Com a grup constituït, fer alguna cosa a l'escola i per a l'escola.
- ❖ Com a representants de la seua classe a l'assemblea de delegats, cadascuna de les persones delegades ha de ser la veu de la seua classe i ha de dir el que la classe vol expressar. Serà al mateix temps la persona que informarà a la seua classe de les propostes de la resta de classes o del Consell escolar.
 - ❖ Com a grup ens hem de proposar fer alguna cosa .

2.- Determinar el pla de treball per al curs 2001-2002:

- ❖ Ismael proposa una pluja de idees sobre el que podem fer enguany. Cadascú va dient la seua:
 - Ficar papereres als pins
 - Pintar les classes per dins.
 - Ficar un tauló d'anuncis a la porta del col·legi.
 - Organitzar la festa de final de curs:
 - Play Backs
 - Organitzar la fira de joguines.
 - Fer jocs sobre l'Euro.
 - Cucanyes
 - Organitzar Jornades d'expressió.
 - Organitzar Jornades Esportives

De totes les activitats proposades la que més vots va obtenir va ser la d'organitzar jornades esportives amb 8 vots. Després la d'organitzar la fira de joguines amb 6 vots. Com que en les jornades esportives col·labores pares, mares i mestres, podem assumir també l'organització de la fira de joguines com hem vingut fent al llarg dels dos darrers cursos.

Es demana per part dels delegats que la setmana esportiva no es deixi per a final de curs sinó que es faci abans. També és demana que els tallers de la festa canvien perquè alguns ja s'han repetit.

Com anem a fer-ho?

Durant el Primer trimestre .

- a) Revisarem les demandes que l'any passat li férem a l'ajuntament. Tornarem a enviar una carta.
- b) Cada delegada i delegat anirà arreplegant les demandes de la seua classe per veure d'organitzar les jornades esportives.

Durant el Segon Trimestre.

- a) Organització de les Jornades esportives.
- b) Arreplegada de joguines per a la fireta.

Durant el tercer trimestre.

- a) Organitzar la fira de joguines.

Nota:

Al llarg de tot el curs donarem eixida o resposta a les demandes fetes per cada classe en el punt de l'ordre del dia fix: "Les Classes Parlen".

3.- Demandes i preguntes.

- ❖ Sara de 4t C pregunta què es pot fer amb una persona que a la classe no té ganes de fer res. Hi ha intervencions d'altres delegades dient que sempre hi ha algun a les classes que no treballa. Tanmateix **queda com una pregunta que es podria debatre a les assemblees de classe i aportar-nos idees els uns als altres.**
- ❖ Frederic de 2n C demana que es revisen els llibres perquè els troba molt fàcils.
- ❖ Simó demana un “arenero” per al pati mitjà.
- ❖ Maria de 6é A protesta perquè li sembla massa temps de religió, pensa que en una hora a la setmana hi ha prou.
- ❖ Sergi de 6é A demana que s'acabe de pintar el Centre. Altres delegades diuen que també s'haurien de pintar les classes.

Arribada l'hora finalitzà l'assemblea a les 13'30 hores .

11.- UNA CONVOCATÒRIA

C. P. Lluís Vives de Massanassa Curs 2001/2002 **Assemblea de delegats i delegades de Primària**

A l'atenció de _____
Persona delegada per la classe _____

Per la present quedes convocada a la propera assemblea de delegades i delegats de primària que es celebrarà **el dijous 28 de febrer a les 12'30 hores a la classe de Quart B** amb el següent **ordre del dia** :

1. Lectura i aprovació de l'acta anterior.
2. Fira festa final de curs : Eslògans.
3. Jornada de convivència del 27 d'abril.
4. Jornades esportives. Qui participa?
5. Les classes parlen.
6. Demandes i preguntes.

Atentament
Ismael

12.- PLANS DE TREBALL

Primer any

- ☞ Festa final de curs : Coordinar Tallers i Fira de Juguines
- ☞ Organitza Jornades Esportives a nivell de Primària

Segon any

- ☞ Festa Final de curs : Coordinar Tallers i Fira de Juguines
 - A la festa s'afegeix **Jornades de Portes Obertes** (coordinada pel Cap d'estudi i la Comissió Pedagògica
- ☞ Organitza Jornades Esportives junt l'AMPA + Professorat d'Educació Física .
Participa tot l'alumnat.
- ☞ Llibre 25 anys d'Escola Pública Lluís Vives de Massanassa.

Tercer any

- ☞ Festa Final de curs : Fira de Juguines.

- A la Fira s'afegeixen dues persones de la Comissió Pedagògica el dia de la seua realització.
- Els tallers són coordinats per un membre de la Comissió Pedagògica.
- Es fa ja sense que ningú ho qüestione les Jornades Portes obertes.
- ☞ Una Comissió (Assemblea de delegats + Educació Física + Mares, pares) organitza Jornades Esportives. L'assemblea passa a ser col·laboradora.
- ☞ Tenim menys temps. En compte de cada 15 dies es reunim cada 21 dia. Problemes per l'augment de la religió.

13.- QÜESTIONS PER AL DEBAT

- Què passa quan una classe no es creu l'assemblea?
- Quin és el millor horari?
- I si a l'alumnat no li interessa participar?
- I si les demandes de l'alumnat no es porten a terme?
- És pot convertir en un espai buit i burocràtic més?
- Quina és la relació establerta entre el Consell Escolar i l'assemblea de delegades?
 - Eleccions electorals
 - Els membres del Consell pertanyen a l'Assemblea de delegades.

ANEX

PRESENTACIÓ

Aquest es el resultat d'un treball d'investigació a càrrec de l'assemblea de delegats i delegades de primària al curs 2000/2001.

Què volíem saber sobre la nostra escola? I ho formularem en forma de preguntes, que agrupades donaren peu al primer guió de treball, que adjuntem.

On buscar la informació? Calia buscar les fons que ens donaren respostes.

Hem utilitzat dos tipus de fons:

1. les humanes (hem realitzat entrevistes a persones d'àmbits diferents: la consellera d'educació actual (Asunción Comes), el bibliotecari del poble (Paco Rodrigo) , la directora actual del Centre (Xelo Calvo) i pares i mares que han estat alumnes d'aquest centre.
2. Els documents escrits que hem fet servir.
 - ❑ articles de "la Terreta" (1977, 1982 i 1984), que molt amablement ens ha proporcionat Paco Rodrigo.
 - ❑ Les diferents actes del Claustre i Consell escolar que es guarden a l'escola, facilitades per Xelo Calvo, directora actual del Centre.
 - ❑ Les disposicions legals sobre la nostra escola facilitades per Jesús Figuerola, cap d'estudi.

No reproduïrem les entrevistes, perquè la informació que d'elles hem estret es complementa. Ens han servit per omplir de respostes les nostres preguntes.

Les entrevistes a la consellera d'educació , al bibliotecari i a la directora del centre van ser gravades. No així les que s'han fet a pares i mares.

Cada entrevista ha estat realitzada per un grup de delegades i delegats acompanyats per mi que he assumit la tasca de coordinació en tot el procés del treball.

Entrevista a Asunción Comes:

- ❖ Jesús Mateo i Sanchis
- ❖ Marina Chulià Verdeguer
- ❖ Maria Boix Gutiérrez

Entrevista a Paco Rodrigo:

- ❖ Simó Hervàs Cuallado
- ❖ Lourdes Ruiz Molina
- ❖ Quico Marínez Cervera
- ❖ Borja Esteve Pozo

Entrevista a Xelo Calvo Penadés:

- ❖ M^a José Alapont Muñoz
- ❖ Noelia Borrallo Merino
- ❖ Maria Morellà Cebrián
- ❖ Jaume Torres Pou

Entrevista a pares i mares exalumnes del Centre:

- ❖ L'alumnat de primària que ha volgut participar a partir de la proposta dels delegats i delegades a les seues assemblees de classe.

Les transcripcions de les entrevistes han estat a càrrec de:

- Marina Chulià Verdeguer : Entrevista a Asunción Comes , consellera d'educació.
- Quico Martínez Cervera: Entrevista a Paco Rodrigo, bibliotecari de Massanassa.
- Maria Morellà Cebrian: Entrevista a Xelo Calvo, directora del Centre.

Tant les preguntes de les entrevistes com el seu buidatge han estat a càrrec de l'alumnat. La informació estreta de la documentació escrita ha estat treball meu.

Reproduïm en primer lloc el primer guió de treball en forma de preguntes, que ens van servir per a entrevistar als diferents sectors implicats en el procés educatiu i per a introduir-nos en el tema. Després hem inclòs el guió propi del treball.

Ismael Sanz

Història de la nostra Escola

Ubicacions i construccions.

1. On es trobava la primera escola Lluís Vives?
2. Quants anys tenen les escoles velles?
3. Per què es diuen les escoles velles i no l'escola vella?. Hi havia més d'una?
4. Quantes classes hi havia aleshores?
5. Per quina raó passaren les escoles d'un lloc a l'altre?
6. Quants anys te la nova escola?
7. El lloc on es troba l'escola actual que era?

Instal·lacions.

8. Hi havia biblioteca en les Escoles Velles?.
9. Hi havia gimnàs a les escoles Velles?
10. Hi havia laboratori?
11. A les escoles velles hi havia Jardí?
12. Hi havia engronxadors?
13. Hi havia menjador a les escoles velles. I quan van construir la nova? Quan comença ha hi haver menjador?
14. Qui és el responsable del menjador actual?
15. En l'escola nova des del principi hi havia Jardí?
16. Quants anys té aquest jardí?
17. Qui va plantar els arbres del col·legi?
18. En quin moment es fiquen les escales de ferro exteriors i per què?
19. La primera escola tenia pati?
20. Per què es crea l'aula d'ordinadors i quan? Qui la munta?.
21. Els ferros de les finestres de les aules es fiquen per seguretat? Per què?
22. En quin any es decora amb pintures les parets del pati?. De qui va ser idea?

Alumnat.

23. Quants alumnes hi havia en la primera escola?
24. Hi havia xics i xiques junts?.
25. Com ha anat evolucionant el nombre d'alumnat al llarg dels 25 anys?
26. Quant alumnat hi ha ara?
27. Quantes xiques i quants xics?

Professorat.

28. Quants mestres hi havia a la primera escola?. Es recorden els noms del primer claustre?
29. Quant de professorat hi havia quan es fa l'escola nova?
30. Quin mestres hi havia en el primer claustre de l'escola nova?
31. Quant de professorat hi ha ara? Quina es la plantilla actual?
32. Hi ha algun mestre o mestra que es recorda amb molta estima al llarg d'aquests 25 anys i per què?

Direcció i equips directius.

33. Qui va ser la primera directora o director de l'escola Lluís Vives?
34. Quins han estat els directors i directores de l'escola i durant quina època ho van ser?
35. Quan comença a parlar-se d'equips directius?
36. Quin han estat els diferents equips directius i durant quina època?

Vida a l'escola.

37. Quines anècdotes recordem de l'escola?
38. Quines activitats s'han fet a l'escola que queden en la memòria?
39. Com es vivia abans en l'escola?
40. Com és viu ara ?
41. Festes que s'han fet i es recorden?
42. Com voldríem ara l'escola?

Entrevista passada als pares i mares, antics alumnes de l'escola.

Vida a l'escola.

1. Quines anècdotes recordem de l'escola?
2. Quines activitats s'han fet a l'escola que queden en la memòria?
3. Com es vivia abans en l'escola?
4. Quina visió com a pare o mare té de l'escola ara ?
5. Festes que s'han fet i es recorden?
6. Com voldríem ara l'escola?
7. Quins mestres recorden d'una manera agradable i per què?
8. Conta'm el que vulgues de l'escola que vas viure.

Història de la nostra Escola

Guió

- Presentació
- Capítol 1: Les Escoles Velles: Els antecedents.
- Capítol 2: Ubicació I Construccions. Evolució Administrativa.
- Capítol 3: Instal·lacions i Serveis.
- Capítol 4: L'Alumnat.
- Capítol 5: Tractament de la diversitat.
- Capítol 6: Professorat i Equips Directius.
- Capítol 7: La veu dels antics alumnes.
- Capítol 8 : Cap una Escola Democràtica i Arrelada al Medi
- Epíleg.

Capítol 8

CAP UNA ESCOLA DEMOCRÀTICA I ARRELADA AL MEDI

El 26 de Març de 1975 pren vida l'escola situada al carrer Torrent. El 20 de novembre d'eixe mateix any mor Franco. Als nostres carrers es cridava "Llibertat, amnistia i estatut d'autonomia". Començava la transició i els pobles no volien que en la futura Constitució s'oblidaren dels drets de les diferent nacions de l'estat. El poble, homes i dones, reclama els seus primers drets democràtics i l'escola no podia sinó anar obrint les seues portes a les llibertats democràtiques que des del carrer es demanaven. Els homes demanen llibertats per al poble, les dones han d'afegir a eixa demanda, la de la llibertat per a elles respecte a una societat feta i pensada des de l'home. El trajecte que havien de recórrer i l'esforç que havien de realitzar les dones per a assolir les llibertats que es proclamaven als quatre vents, era molt superior al dels homes i la seua democràcia sempre aniria molt més lenta.

Aquesta necessitat de llibertat i igualtat, anirà canviant la gestió dels Centres. Al capítol anterior hem anomenat el primer claustre, però no era considerat com a tal durant algun temps. Aleshores, existia un director per oposició (sempre era un home), tret del Cos de Directors i un professorat adscrit al Centre, que impartiria les classes i seria **el Consell de Mestres**, del director. I durant els anys següents s'alternaran indistintament el nom de Claustre de Professors i el de Consell de Mestres.

Al 1976, en plena transició, es crea un "Consejo Asesor" anomenat pel propi claustre i que solia recaure en persones il·lustres del poble. Eixe any s'anomena a : D.José Alba, rector del poble, D. José Ramón Campos, president de la Societat Cultural de la Terreta i D. Evarist Costa, conseller de cultura de l'Ajuntament.

Al 1978 (DOGV/BOE del 28-04-1978) el Centre passa a anomenar-se "Colegio Nacional **Mixto** Luís Vives de Masanasa. Nivel: E.G.B". Amb la paraula Mixto, administrativament es reconeix l'existència de les alumnes en la nostra escola, perquè la dels alumnes ja se li suposa.

Aquesta lluita social que s'estava donant al carrer des d'abans de la mort de Franco i que demanava alhora la recuperació d'una llengua que havia estat maltractada i prohibida durant tot el franquisme, es filtrava per les parets d'una escola que semblava ben hermètica. Dos mestres a l'escola s'atreviren, dintre del seu horari lectiu, a ensenyar aquella llengua, que li era pròpia al poble, perquè era la seua, a tot l'alumnat que voluntàriament volgueren aprendre-la. L'ensenyança del valencià, que havia d'anomenar-se "llengua vernàcula" i mai valencià, començava a donar-se en el ja esquifit i esqueixat franquisme per Josep Poquet i Rosa Raga.

Un sector de la població encara amarrat a l'etapa política que acabava de morir, assentat en la direcció de l'Associació de Pares⁷ no volien ni que com assignatura voluntària es donara a l'escola. Així, a l'any 1977 intentaren inhabilitar a Josep Poquet per a que no impartira l'assignatura amb l'argument

⁷ Cal recordar que l'Associació de Pares d'Alumnes en tots els Centres Educatius es crea legalment al curs 1973/74 per l'ordre dictaminada al *Boletín Oficial del Movimiento* n° 1239 de 1/6/1973.

de que intentava catalanitzar als i les seves alumnes per emprar **la paraula “mica”** i no “miqueta”. El claustre del professorat, unànimement el defensaren i les acusacions de l'APA no seguiren enlloc.

Tres anys després, al 1980 hi ha un canvi de denominació del municipi en un intent de normalització lingüística: **Massanassa**. L'escola passa a anomenar-se “Centre d'Educació General Bàsica Luís Vives de Massanassa”. El nom del centre a hores d'ara encara continua en castellà.

Eixe mateix any, amb la U.C.D al govern, es crea la llei orgànica 5/80, del 19 de juny de 1980, que aprovava l'Estatut de Centres escolars i on s'establí la creació del Consell de Direcció. A l'article 26 es determinava la seua composició per a Centres de Pre-escolar i E.G.B.

- Director
- El secretari o secretària del Centre (amb veu però sense vot).
- Cap d'estudi
- 4 professors o professores triats pel claustre.
- 4 pares i mares de l'Associació de Pares del Centre (no existien els pares o mares independents).
- 2 alumnes de la segona etapa de l'EGB, triats pels delegats de curs.
- 1 representant del PAS (Personal Administratiu i Serveis).
- 1 representant de l'Ajuntament

En febrer de 1981 es constitueix el primer Consell de Direcció del centre.

Com a director	Emilio López
Com a secretària (amb veu però sense vot)	Ana M ^a Jiménez
Com a representants del Claustre	Estrella García, Natividad Cabrejas, José Ribes i M ^a Teresa Martín.
Com a pares i mares	?
Com a representant del PAS	José Martín Fortea
Com a representants de l'alumnat	?
I com a representant de l'Ajuntament	Luís López Huerta

Aquells primers Consells de Direcció caminaven cap a una gestió més democràtica dels Centres educatius. Tanmateix no tots els estaments hi representants tenien el mateix poder decisor. Com el seu nom indicava era un Consell de la direcció, però aquesta, sols podia ser triada pel claustre del professorat . Era tan poca la veu i el poder de decisió de l'alumnat que ni solia assistir a les reunions, ni de vegades hi havia alumnat que es presentara a les eleccions.

La direcció democràtica, triada pel claustre, arribaria de la mà de la llei orgànica LODE (impulsada pel PSOE, ara al govern), al curs 1983- 84. Per a tots els centres, menys per alguns, la direcció dels quals l'ostentava un director d'oposició, com era el cas del nostre Centre. Encara trigaria tres anys la nostra escola en tenir el primer equip directiu elegit pel claustre, mentre s'estudiava legalment la situació laboral dels qui pertanyien al Cos de Directors.

Al carrer cada vegada més, hi ha una necessitat ferma de recuperar la nostra llengua. Un **moviment social ample en defensa i recuperació del Valencià** arriba a tots els pobles de parla valenciana.

Ja existeixen des de fa temps les cooperatives d'escoles en valencià, formades per pares i mestres. Tots eren conscients de que ensenyant en valencià és l'única via possible d'aprendre i de fer viva una llengua. Els resultats eren encoratjadors i satisfactoris. Un sector de pares i mestres de l'escola pública també demanen un ensenyament en valencià. Al Centre Ausiàs March, els pares junt a la mestra Rosa Raga, dos anys abans assoleixen tenir-ne la primera classe d'ensenyament en valencià. Es demana al nostre Centre que eixe projecte tinga continuïtat en l'E.G.B. Calia trobar una mestra o mestre que assumira aquest repte, en un moment on quasi no hi havia material escolar escrit en valencià. Molts dels recursos emprats s'havien d'elaborar o calia fer-se un viatge a Barcelona per trobar-n'hi.

La mestra va ser Empar Jiménez, secretària en aquell moment del centre. Així doncs, el Consell de direcció aprovà per al curs 83-84 que una de les tres línies existents seria d'ensenyament en valencià. Era la primera línia en valencià que s'obria en tota l'Horta, incloent València. És per això que des d'aquell moment naix **l'alumnat de la furgona**. Era l'alumnat que vivint a València volia exercir el seu dret (reconegut a l'Estatut d'Autonomia), de rebre l'ensenyament en valencià en un centre públic.

Hi ha darrere però, una sèrie de mestres que estan disposats a continuar la línia en els cursos següents. Es crea un departament de Normalització Lingüística amb l'objectiu de que el valencià, poc a poc, molt poc a poc, assolira la mateixa presència en l'escola que el castellà. Començaven a aparèixer els primers rètols en valencià junt als de castellà, allà on hi havia un. On no hi havia i es retolava, també calia que es fes un, en castellà.

El valencià acabaria essent també la llengua en la que s'expressaven alguns mestres al claustre sense que fos refusada per la resta. I fins i tot, arribà la primera acta escrita en valencià el 16 de maig de 1988 feta per Àngels Esteve, secretària en aquell curs. Havien passat 5 cursos des que s'inicià l'ensenyament en valencià al nostre centre. Curiosament des d'aquesta data, totes les actes del claustre, fins ara, estan escrites en valencià.

La demanda dels pares ha estat tan forta que en l'actualitat hi ha dues línies d'Ensenyament en Valencià i una d'Incorporació Progressiva del Valencià.

La mateixa LODE, donaria un pas més per la democratització dels Centres. Els articles 20 i 26 del Decret 12/1986 del 10 de febrer del Consell de la Generalitat Valenciana regula la creació del Consell Escolar que substituirà a l'anterior Consell de Direcció. El Consell Escolar és el màxim responsable de la vida escolar d'un Centre. Per ell han de passar totes les decisions que es prenguen en una escola, entre elles l'elecció del director o directora, a la que li acompanya un equip de treball format per la Cap d'Estudi i El Secretari. Tots tres formaran l'equip directiu avalat per un projecte educatiu que han de defensar davant del Consell.

La composició d'aquells Consells Escolars és la que segueix:

- Director
- El secretari o secretària del Centre (amb veu però sense vot).
- Cap d'estudi
- 7 professors o professores d'E.G.B. triats pel claustre.
- 5 representants dels pares i mares

- ❑ 3 alumnes de la segona etapa de l'EGB.
- ❑ 1 representant del PAS.
- ❑ 1 representant de l'Ajuntament

És constitueix al nostre Centre el primer Consell Escolar el 21 de maig de 1986:

Com a director	Emilio López
Com a secretària (amb veu però sense vot)	Josefa Cerneiro
Com a representants del Claustre	Natividad Cabrejas, Manuela Ferri, Juan Micó, M ^a Luisa Valdés, José Ribes, Amalia Alba i José Poquet.
Com a pares i mares	María Villanueva, Josep Nacher, José Pérez, Antonio Raga i Inmaculada Martínez
Com a representant del PAS	José Martín Fortea
Com a representants de l'alumnat	José Javier Díaz 6é A, Rafael Bravo 8é C i David Rosaleny 7é B
I com a representant de l'Ajuntament	Luís López Huerta

En l'actualitat, amb la nova estructuració de les etapes educatives, la composició ha canviat:

- ❑ Director
- ❑ El secretari o secretària del Centre (amb veu però sense vot).
- ❑ Cap d'estudi
- ❑ 7 professors (6 professors o professores triats pel claustre de primària i 1 d'ESO).
- ❑ 10 pares (1 triat per l'AMPA, 8 de primària i 1 de secundària elegits (independents o de l'AMPA) per tots els pares i mares de l'escola.
- ❑ 4 alumnes (3 alumnes de primària triats pel tercer cicle d'aquesta etapa educativa i 1 de secundària triats per l'alumnat de l'ESO).
- ❑ 1 representant del PAS.
- ❑ 1 representant de l'Ajuntament

La nova composició dona més poder de decisió al sector dels pares que no l'anterior on es trobaven en clar desavantatge. Hi ha un repartiment més democràtic del poder. Però tot i així no és pot parlar d'un òrgan plenament democràtic quan a l'alumnat se li priva del vot a l'hora de triar una direcció.

Tanmateix, hi estava representat l'alumnat des dels seus inicis. Això feu que se'n parlara i es buscaren estratègies de participació dels alumnes. Si els que hi eren al Consell eren representants dels seus companys i companyes tindrien que tenir espais on es conegueren les opinions de l'alumnat de l'escola. Calia crear **l'assemblea de delegats** per a que tingueren oportunitat d'expressar les

demandes de cada aula. Al mateix temps, en cada classe s'havia d'organitzar **l'assemblea de classe** no sols per a que cada delegada arreplegue les opinions dels seus companys, sinó fonamentalment per a que s'inicien en els debats i aprenquen a discutir, a pensar a prendre decisions i a gaudir-ne d'elles.

Encara avui el Consell Escolar és el màxim òrgan de decisió d'un Centre. Caldrà continuar treballant i lluitant per assolir una escola més democràtica on l'alumnat, el més afectat per les decisions preses al Centre i sobre els qui recau directament totes elles, ha de tenir no sols la veu sinó també el vot per aquell projecte educatiu que tant va a influir en la seua vida escolar.

EPÍLEG

El que us presentem és un treball inacabat, amb moltes preguntes sense respondre, i moltes preguntes que ni tanmateix s'han fet perquè ni se'ns han acudit ni hem sabut fer-les.

De les que ens acudeixen però no en tenim de respostes, us podem deixar unes quantes:

- Quin ha estat el professorat al llarg d'aquests 25 cursos: els que ja no estan, els nous, els que ja fa no sé quants anys que hi són.
- Quina ha estat la composició dels diferents Consells directius i Consells Escolars des que es crearen.
- Com i quan s'han anat incorporant les xiques i en quina quantitat als Consells Escolars, com a representants de les seues companyes, però també dels seus companys.

Moltes són les vies per a continuar aprofundint en aquest treball inacabat.

Sols ens queda afegir que vol ser com una carpeta d'anelles, a la qual se li poden anar afegint fulls tota la vida, en la mesura que alguna classe, o alguna persona vulga continuar investigant. De moment teniu aquests papers, però també estarà en un disquet i en un CD per a que algú li pugui afegir fotografies, documentació i qui sap quantes coses més. Vostra és des d'ara en davant la paraula i la imaginació.

Assemblea de delegats i delegades de Primària